

[Indenrigs- og socialministeren.]

på den måde, at man fra indenrigsministeriet beder de respektive ministerier om at foretage et skøn over, hvilken besparelse man vil have ved bortfald af procentrefusionerne, og det beløb, der så bliver opgivet, det tager vi op som kompensationsbeløb.

Der har ikke været ført forhandlinger med kommunerne i den forbindelse, for det første fordi det var svært at få tid til det med det korte interval, der var, for det andet fordi forhandlingerne jo principielt er afsluttet om, hvordan det skal foregå. Det, der så kunne være forhandling om, er vurderingen af, hvor stor besparelsen vil være, og det vil igen sige vurderingen af, hvor rask inflationen løber, og vurderingen af, hvor stor en aktivitetsfremgang der måtte være. Og i hvert fald for en del af det må vi nok formode at statens embedsmænd har bedre forudsætninger for at bedømme, hvor stor udgiftsstigningen ville være.

Men der er jo sagt gang på gang, at sagen vil blive vurderet på ny engang til vinter, efter jul, hvor man er kommet så meget nærmere på, at det vil være lettere at få en mere præcis afgørelse af, hvor stor besparelsen kan forventes at blive. Tidligere har der jo været foretaget korrektioner i marts måned, og det fortsætter vel.

Kommunerne har ladet foretage en undersøgelse for at finde ud af, hvordan vort skøn passer sammen med de faktiske forhold, idet man har spurgt kommunerne om, hvor stort et beløb de ville kunne anmelde til refusion efter de gamle regler, hvor meget refusion de vil få ud af det, og hvordan det stod i forhold til det tilsagn om generelle tilskud, de har fået. Her viser det sig, at der er en divergens på omkring 200 mill. kr. eller en 6-7 pct. af beløbet. Regeringens skøn er baseret på udgifterne fra 1973 med en opskrivning af dels den forventede aktivitetsfremgang, som den blev vurderet i 1973, og dertil den inflationsvækst, som måtte komme, mens kommunernes skøn er baseret på budgetterne før anden behandling. Hvordan det ser ud efter anden behandling, ved vi jo ikke, men jeg skal da indrømme, det er vel sjældent, man varierer ret meget på en udgift som lærerlønningerne fra første til anden behandling, men det kan jo forekomme. Men det er jo altså også forventninger om, at man vil få en så stor udgift; kommunerne

har været væsentlig nærmere på med hensyn til vurderingen af aktivitetsfremgangen, og det er muligt, at ved en vurdering til vinter vil denne divergens blive væsentlig mindre.

Virkningerne for kommunernes vedkommende er jo noget forskellige og har nok skuffet mange, idet man havde forventet en større udligningstendens, end der synes at være udtryk for, men det er dog således, at hvis vi ser på beløbene i forhold til indbyggertallet, får de, der får mindst, omkring 550 kr., og de, der får mest, godt 900 kr. pr. indbygger. Det fordeler sig fortrinsvis således, at det er de mindre kommuner, der får mest, og ikke mindst dem, der ligger i den vestlige del af Jylland, så tendensen er i og for sig, som man havde ønsket det, men alligevel er det således, at man også i disse kommuner får væsentlig mindre, end man mener man kunne have fået efter de gamle regler, og det skyldes jo nok igen, at når vi går over til at fordele refusionerne efter et skønnet behov i stedet for et konstateret forbrug, så kan, så vil og skal der komme andre tal ud, end hvis vi fortsatte med den hidtidige regel. Og vi må nok konstatere, at lærerlønsgudgifterne i visse tyndt befolkede kommuner er større, end man egentlig havde forudset; det er, fordi det er svært i en sådan kommune at tilrettelægge skolevæsenet således, at klassekvotienten bliver lige så stor, som den normalt er i de større kommuner.

Dertil kommer, at udbetalingen sker på baggrund af folketallet, i dette tilfælde 1. januar 1974; det betyder jo, at det er til fordel for de kommuner, der har faldende børnetal, mens det er til skade for de kommuner, der er i vækst, specielt i børnetal, og det er vi jo ude af stand til at rette på, for vi er nødt til at kende disse tal, før vi kan bruge dem.

I forbindelse med fastsættelsen af beskatningsprocenten, som jo gennemsnitlig er steget noget i forhold til sidste år, er forhøjelsen af personfradraget jo en betydelig faktor, og dér er det desværre også således, at dér, hvor man har et lavt beskatningsgrundlag, bliver procentstigningen større, men det antal kroner og øre, der skal betales til kommunen, er upåvirket af dette.

Til sidst til spørgsmålet om de vanskeligt stillede kommuners forhold specielt omkring